

Läsnyckel

Spöktågets hemlighet

Ewa Christina Johansson

Ill: Leon Remstedt

De så kallade "hemlighetsböckerna" har hunnit bli åtta till antalet med den här nya boken. Liksom de andra handlar den om de kusligheter som den nyfikna Ella och hennes mer ängsliga tvillingsyster Ida råkar ut för. Böckerna är fristående, de behöver alltså inte läsas i någon speciell ordning. Övriga titlar i serien är (i den ordning de kommit): *Tavlans hemlighet*, *Kortets hemlighet*, *Spegelns hemlighet*, *Korpens hemlighet*, *Nyckelns hemlighet*, *Sländans hemlighet*, och *Spindelns hemlighet*.

Innan du läser

Titta på omslaget på boken – vad ser du? Läs baksidestexten – vilka delar av omslagsbilden passar ihop med marknad eller tivoli tycker du?

Spöket kan inte få ro förrän det fått vad det vill ha – kan du hitta några ledtrådar till denna gåta genom att titta på bilden och läsa baksidestext och kapitelrubriker?

När du läst kapitelrubrikerna – fundera över om du redan nu kan lista ut något mer om historien som ska berättas.

Tycker du att tivoli kan vara en spännande miljö att berätta en ruskig historia i – varför/varför inte?

Medan du läser

Början

Här görs reklam för "en spännande dag" med marknad och tivoli. Föreställ dig en färgsprakande lockande affisch som sitter uppe i närheten av ditt hem, måla upp en inre bild av hur den kan se ut. Rubriken säger "ingen marknad utan ett tivoli" – håller du med? Vad (om något) lockar dig med nöjesfält?

1. Stjärnvinsten

Varför kunde Ella inte åka Spöktåget ensam? Hur gjorde hon för att få med sig sin syster Ida? Vad tyckte du om det?

2. Nu kör vi!

Vad tror du hände med Ida under färden i Spöktåget?

3. Vad säger spåkulan?

Varför ville inte vakten Tor släppa in Ella i Spöktåget igen för att leta efter Ida? Vad tyckte du om det?

4. Den som söker

Spådamen kunde berätta en del om "pärlspöket" som Ella sett i spöktåget. Vem var pärlspöket innan hon blev ett spöke, det vill säga när hon levde?

5. Elvira – kom fram!

Vem var det som låste upp hänglåset på baksidan av spöktåget så att Ella kunde smita in och leta efter Ida?

6. Klumpigt, Ella.

När spöket uppenbarar sig sitter Ella fast med foten. Hon hör en röst som säger "Ge mig...". Vem kan det vara som säger det? Vad tror du att röstens ägare vill ha och varför?

7. Små och stora pärlor

Varför vill Elvira ha pärlor?

Vad tror du hände med Iris, när hon ropade "hjälp!"?

8. Draköga

Luckan i golvet borde ha varit låst, sa Iris. Varför var den inte det, tror du? Vem kan ha använt den?

Fick Iris tillbaka sin kristallkula?

9. Hon finns överallt

Ella sprang till Spegelhuset för att leta efter sin syster, vad fick henne att tro att systemen var där?

10. Bland speglar och spöken

Ida svarade inte när Ella ropade på henne, vad var det som hindrade henne, tror du?

11. En sista pärla

Hur kom det sig att Ella kastade sin mobiltelefon i en spegel så att den gick i tusen bitar?

Slutet

Vad tror du – nöjde sig Elvira med spåkulan hon fick som sista pärla av Ella?

Tror du att spöket kunde komma till ro när hon fick en sådan stor "pärla" eller vad tror du hände med henne sen?

Efter läsningen

Har du varit på tivoli eller marknad någon gång? Vilka delar av bokens tivoli/marknad känner du i så fall igen från dina egna upplevelser?

Har du åkt spöktåg någon gång? Berätta i så fall om din upplevelse för en kompis.

Skulle du övertala en rädd vän att åka spöktåg med dig? Varför/Varför inte?

Om du själv är den som är rädd – skulle du låta dig övertalas och vad skulle i så fall krävas för att du skulle gå med på det? Minns du vad Ida fick för att ställa upp? Vad tyckte du om det?

Ida sa till Ella att det ger sju års olycka att ha sönder en spegel – är det något du hört tidigare? Ta reda på var den tanken kommer ifrån. Du kan söka på nätet efter skrock eller vidskepelse och speglar. Du kan också läsa i en bok om skrock/vidskepelse/folkstro – fråga efter en sådan på biblioteket.

Läs om några fler övernaturliga saker. Det finns både gamla och nya. Tror du själv på något skrock?

Skriv en historia med inslag av skrock/vidskepelse; välj ut din egen "favorit" bland gammalt skrock du hört eller läst om. Berätta vad som hände och hur det gick sen. Välj om du vill att läsaren ska tro på skrocket eller få en naturlig förklaring till det som hände.

Rita en stor bild (gärna i A3-format) av nöjesfältet som Ida och Ella besökte. Rita de delar du kommer ihåg från boken och fyll sedan på med din egen fantasi eller sådant du själv sett på tivoli. Jämför sedan din bild med några kompisars och berätta hur du/ni tänkte.

Hegas arbetsmaterial kallar vi Läsnycklar – med fokus på samtal och bearbetning. Vi vill att böckerna ska räcka länge och att läsaren ska aktiveras på olika sätt och på olika plan. Ibland fokuserar Läsnyckeln mest på innehållet, ibland mer på genren, språket eller formen, det beror på vilken titel det gäller.

Välj ut frågor och uppgifter utefter vad som passar din klass/barngrupp. Jobbar du med yngre barn får förstås skriv-uppgifter förvandlas till något annat. Uppgifterna kan användas individuellt eller gemensamt i t ex boksamtal. Antingen jobbar ni med dem under läsningens gång, eller efteråt. Svaren på de flesta frågorna finns i texten – det finns inget facit i den här Läsnyckeln.

Mycket läsnöje!